

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

SIVIELE TEGNOLOGIE: KONSTRUKSIE

NOVEMBER 2019

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 200

Hierdie nasienriglyne bestaan 18 bladsye.

VRAAG 1: WBGV, VEILIGHEID, MATERIAAL, GEREEDSKAP, TOERUSTING EN HEGTING (GENERIES)

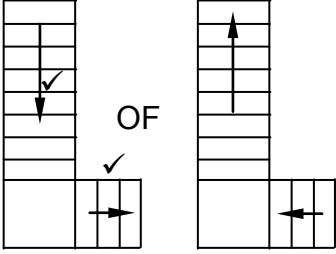
- 1.1   1.1.1   B ✓ (1)
- 1.1.2   I ✓ (1)
- 1.1.3   A ✓ (1)
- 1.1.4   G/H ✓ (1)
- 1.1.5   C ✓ (1)
- 1.1.6   F ✓ (1)
- 1.1.7   J ✓ (1)
- 1.1.8   E ✓ (1)
- 1.2   Elektroplatering:
- beskerm metale teen korrosie. ✓
  - verbeter die ingenieurs- en meganiese eienskappe van metaal. ✓
  - kan gebruik word om die dikte van ondermaat onderdele te vergroot.
  - is dekoratief.
  - sal die lewensduur verleng.
- ENIGE TWEE VAN DIE BOGENOEMDE** (2)
- 1.3   Nabehandeling ✓ (1)
- 1.4   Die vogtigheid:
- vertraag/verhoed die vinnige droogmaak van vars beton.
  - verhoed dat beton kraak. ✓
  - verseker dat vars beton behoorlik verhard/toeneem in sterkte.
  - laat kleefverbinding toe.
  - verhoog die sterkte van vars beton.
- ENIGE EEN VAN DIE BOGENOEMDE** (1)
- 1.5   • Wanneer materiaal in groot maat vervoer word, moet dit stewig vasgemaak wees. ✓
- Wanneer materiaal na hoër vlakke vervoer word, maak seker dat werkers 'n veilige afstand handhaaf vanaf die materiaal wat oorhoofs vervoer word. ✓
- Wanneer swaar materiaal met 'n masjien vervoer word, moet 'n opgeleide persoon in beheer van die bedrywigheid wees.
- Dra toepaslike persoonlike beskermende toerusting/PBK.
- Materiaal moet op 'n veilige manier vervoer word.
- Vervoer moet nie met materiaal oorlaai word nie.
- ENIGE TWEE VAN DIE BOGENOEMDE** (2)

- 1.6 Steierplanke moet:
- gemaak word van soliede hout ten minste 228 mm wyd en 38 mm dik. ✓
  - instaat wees om die las te kan dra.
  - vry van defekte wees.
  - nie geverf word nie omdat dit defekte weg sal steek/glyerig sal wees.
  - ondersteun word op afstande wat nie 1,25 m oorskry nie.
  - nie minder as 70 mm en nie meer as 230 mm verby die laaste stut uitsteek nie.
  - stewig vasgemaak wees om verskuiwing te verhoed.
  - op so 'n manier geplaas word om die deurval van materiale en gereedskap te verhoed.
- ENIGE EEN VAN DIE BOGENOEMDE** (1)
- 1.7 1.7.1 Bukswaterpas ✓ (1)
- 1.7.2 Indien die bukswaterpas nie waterpas opgestel word nie sal:
- dit onakkurate lesings gee. ✓
  - verkeerde vlakke oorgedra word.
  - ware vlakke nie oorgedra kan word nie.
- ENIGE EEN VAN DIE BOGENOEMDE** (1)
- 1.8 1.8.1 A – Plastiese prop/Prop/Rawl prop/Fisher prop/Veselprop ✓ (1)
- 1.8.2 'n Skroef ✓ (1)
- 1.8.3 Plastiese proppe word gebruik vir die vasheg van:
- kaste teen 'n muur. ✓
  - spiëls teen 'n muur.
  - portrette en soortgelyke voorwerpe teen 'n muur.
  - voorwerpe, beperk tot 'n sekere massa, teen 'n muur.
- ENIGE EEN VAN DIE BOGENEMDE** (1)
[20]

VRAAG 2: GRAFIKA AS KOMMUNIKASIEMIDDEL (GENERIES)**ANTWOORDBLAD 2**

NR.	VRAAG	ANTWOORDE	PUNTE
1	Identifiseer die aansig in FIGUUR A.	Wesaansig ✓	1
2	Identifiseer die tipe dak wat op die gebou in FIGUUR A gebruik is.	Skiddak ✓	1
3	Identifiseer nommer 1.	Nokplaat/Nokteël ✓	1
4	Identifiseer nommer 4.	Balkon/Vloerblad van balkon/Kantelbalk/Betonblad ✓	1
5	Identifiseer nommer 5.	Buite deur/Ingangsdeur/Deur ✓	1
6	Identifiseer nommer 7.	Geut ✓	1
7	Identifiseer nommer 8.	Reënwaterafvoerpyp/RWA/ Afvoerpyp ✓	1
8	Identifiseer nommer 12.	Wastrog/Wasgoedbak ✓	1
9	Identifiseer nommer 13.	Ingeboude kas/IGK ✓	1
10	Identifiseer nommer 15.	Bordes ✓	1
11	Identifiseer die maatskappy wat die bouplan gedruk het.	Dlamini drukkers ✓	1
12	Noem 'n geskikte materiaal wat vir die vervaardiging van nommer 2 gebruik kan word.	Vesement/Gegalvaniseerde plaat/Hout/Plastiek/PVC/ Polivinielchloried ✓	1
13	Benoem die tekensimbool in die kolom vir die notas in FIGUUR 2 wat in die kombuis geïnstalleer moet word.	Elektrisiteitsmeter/Elektriese meter/Watt-meter/Voorafbetaalde meter ✓	1
14	Benoem die tekensimbool in die kolom vir die notas in FIGUUR 2 wat die tipe stene vir die bouwerk aandui.	Siersteen ✓	1
15	Noem 'n materiaal wat NIE vir die vervaardiging van die raam van nommer 9 vir kusgebiede gebruik moet word NIE.	Staal/Sagte staal/Yster/Ysterhoudende metale ✓	1

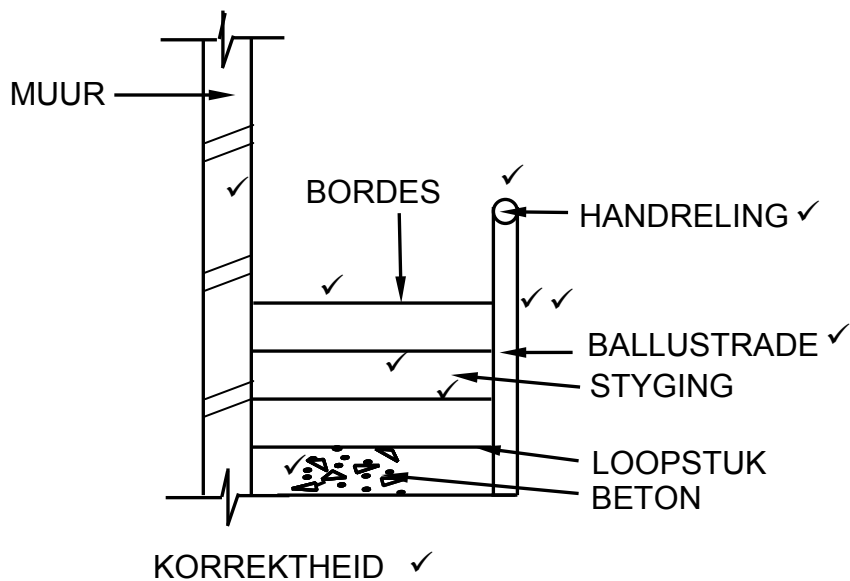
16	Noem 'n materiaal wat gebruik kan word om die sanitêre toebehore wat deur nommer 11 aangedui word, te vervaardig.	Vlekvrye staal/Plastiek/Keramiek/Graniet/Akriliek/Veselglas/Beton✓	1
17	Wie het die bouplan nagegaan?	P Carter ✓	1
18	Hoeveel tipes vensters word in FIGUUR B gebruik?	2 ✓	1
19	Waarvoor staan die afkorting NGV by nommer 6?	Natuurlike grondvlak ✓	1
20	Gee die verwysingskode vir hierdie plan.	QP 2-2019 ✓	1
21	Watter vertrek sal elektriese simbool 16 bedien?	Sitkamer ✓	1
22	Beskryf die doel van nommer 3.	Verhoed dat persone afval/deurval. ✓ ✓	2
23	Verduidelik wat die geboë lyne tussen die elektriese installasies in FIGUUR B aandui.	Elektriese bedrading/ Bedrading/Elektriese kabel/ Bedrading vanaf ligskakelaar na lig/Toon aan watter skakelaar watter lig bedien. ✓ ✓	2
24	Verduidelik waarom die ligskakelaar aan die buitekant van die badkamer gemonteer is.	Verhoed dat stoom/vogtigheid die elektriese skakelaar binnedring/Om elektriese skok as gevolg van vogtigheid te voorkom/ Vir veiligheids doeleindes✓	1
25	Identifiseer in FIGUUR 2 watter aansig NIE vensters het NIE.	Noordaansig ✓	1
26	Identifiseer die dikte van die binnemuur in FIGUUR 2.	110 mm ✓	1
27	Onderskei tussen simbool 13 en 15 ten opsigte van die doel daarvan.	13 – Ingeboude kas: om items te stoor ✓ 15 – Bordes: om te rus/ veiligheidskenmerk/ verander rigting van trap ✓	2
28	Regverdig waarom FIGUUR B 'n grondvloerplan is.	Grondvloerplan: <ul style="list-style-type: none"> • dui nie die daklyn aan nie ✓ • dui nie die balkon aan nie • dui 'n ingang deur/buitedeur na huis aan • dui 'n trap voor buitedeur aan • die vensters en deur stem ooreen met die posisie van die vensters en deur in die wesaansig 	1

29	Voorspel wat sal gebeur as nommer 10 NIE geïnstalleer word NIE.	Water/Vogtigheid sal die muur binnedring. ✓	1
30	Teken die trappe in FIGUUR B oor in die kolom langsaan en dui die rigting van die styging deur middel van pyle aan.		2
31	Bereken die totale lengte van die muur aan die oostekant van die gebou. Toon ALLE berekeninge.	$220 \checkmark + 2\ 600 \checkmark + 110 \checkmark + 3\ 400 \checkmark + 220 \checkmark$ $= 6\ 550 \text{ mm or } 6,55 \text{ m } \checkmark$ <p>INDIEN DIE VERKEERDE METODE GEBRUIK WORD IN DIE BEREKENING GEBRUIK DIE VOLGENDE GLYSKAAL:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4 PUNTE SAL TOEGEKEN WORD INDIEN AL VYF WAARDES KORREK IS • 3 PUNTE SAL TOEGEKEN WORD VIR VIER KORREKTE WAARDES • 2 PUNTE SAL TOEGEKEN WORD VIR DRIE KORREKTE WAARDES • 1 PUNT SAL TOEGEKEN WORD VIR TWEE KORREKTE WAARDES 	6
		TOTAAL:	40

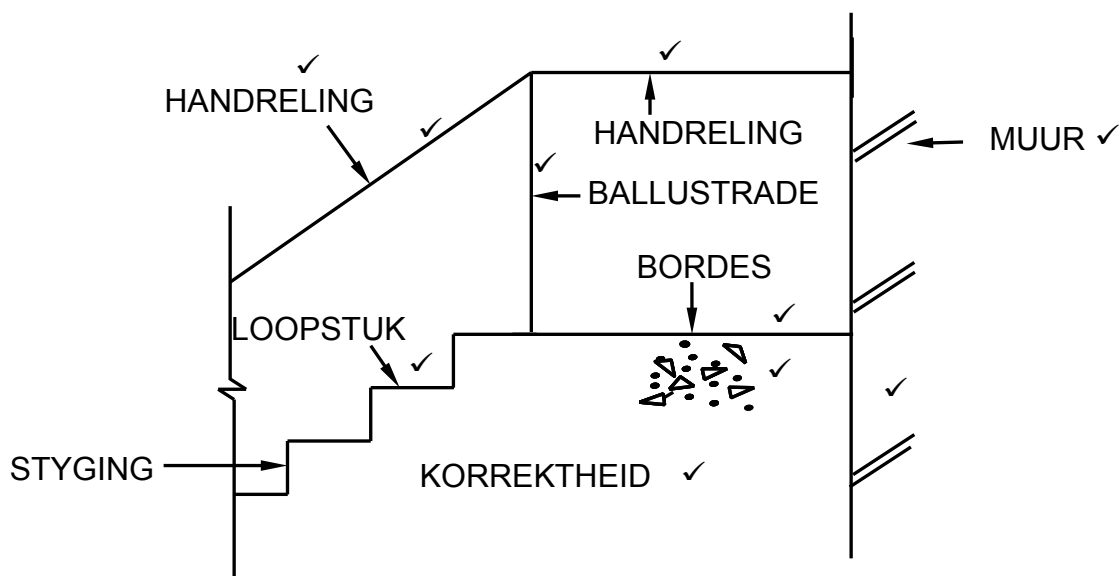
VRAAG 3: DAKKE, TRAPPE EN VERBINDING/HEGTING (SPESIFIEK)

3.1	3.1.1	10° ✓	(1)
	3.1.2	650 mm ✓	(1)
	3.1.3	38 mm ronde pale ✓	(1)
3.2	Voorafgeboorde gate gevul met voegbry ✓ Bout baluster aan loopstuk/aantree vas Baluster word aan die sykant van die loopstuk/aantree vasgebout/vasgeskroef. Bout en moer ENIGE EEN VAN BOGENOEMDE		(1)
3.3	Grootkopspykers/Spykers/Skroewe/Boute ✓		(1)

3.4

OF

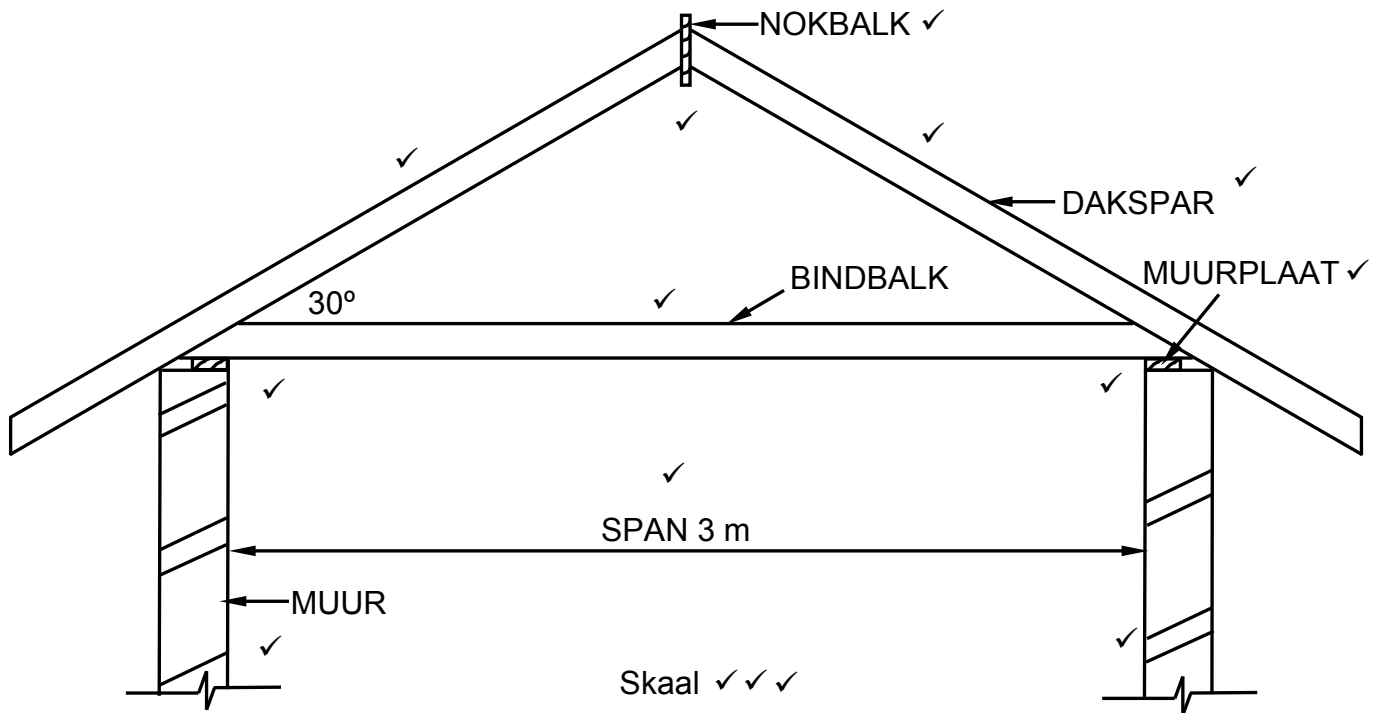

ASSESSERINGSKRITERIA	PUNT
Muur	1
Bordes	1
Baluster	1
Handrelings	2
DRIE loopstukke	1
Beton	1
Enige TWEE byskrifte	2
Korrektheid van tekening	1
TOTAAL:	10

(10)

3.5

**TEKENING NIE OP SKAAL NIE
GEBRUIK 'N MASKER OM HIERDIE VRAAG NA TE SIEN**

ASSESSERINGSKRITERIA	PUNT
Mure	2
Muurplate	2
Daksparre	2
Nokbalk	1
Bindbalk	1
Enige DRIE byskrifte	3
Afmeting van die spanwydte	1
Toepassing van skaal: EEN of TWEE verkeerd = 3 DRIE of VIER verkeerd = 2 Meer as VYF verkeerd = 1	3
TOTAAL:	15

(15)
[30]

VRAAG 4: UITGRAWINGS, BEKISTING, GEREEDSKAP, TOERUSTING EN MATERIAAL (SPESIFIEK)

- 4.1 4.1.1 600 mm ✓ (1)
- 4.1.2 1 meter ✓ (1)
- 4.1.3
- Swaar reën ✓
  - Swak grondlae, grondstruktuur of grondsamestelling ✓
  - Sykante nie teen die korrekte hoek gegrawe nie
  - Onbehoorlike gebruik van bekisting of skoring om die mure te ondersteun
  - Vibrasie deur masjinerie of swaar voertuie naby die uitgrawing
  - Water wat in die uitgegraafde area insypel
  - Kontak met ondergrondse dienspype
  - Toegang tot die uitgang vanaf die uitgrawing
  - Trokke moet nie naby die rant van die uitgrawing kom nie.
  - Grondverskuiwings as gevolg van krake of los grond
- ENIGE TWEE DIE VAN BOGENOEMDE** (2)
- 4.1.4 1,5 meter ✓ (1)
- 4.1.5 Vloevulling kan gedoen word/Bekisting/Bekisting kan opgerig word ✓ (1)
- 4.2 4.2.1 A- sal gebruik word in vlak slote/los grond ✓
B- sal gebruik word in ferm grond ✓ (2)
- 4.2.2 C- Stutplanke ✓
D- Bekledingsborde ✓ (2)
- 4.2.3 A – Het geen spasie tussen die borde ✓
B – Het oop spasies tussen die borde ✓ (2)
- 4.3 4.3.1 Kragvryfplank/Kragstrykplank/Kragstryker ✓ (1)
- 4.3.2
- Hou in stand soos alle masjinerie – olie en verstel volgens die vervaardiger se instruksies. ✓
  - Maak skoon na gebruik. ✓
  - Stoor op 'n veilige, droë plek.
  - Diens die kragvryfplank/kragstrykplank/kragstryker gereeld.
- ENIGE TWEE VAN DIE BOGENOEMDE** (2)
- 4.3.3
- Gaan dit voor gebruik na vir slytasie en beskadigde onderdele. ✓
  - Gaan voor gebruik die kontroles na om te kyk of alles behoorlik werk. ✓ (2)

4.4 25/30 MPa ✓ (1)

4.5

- Ware sakking ✓
- Skuifsakking ✓
- Ingestorte sakking ✓

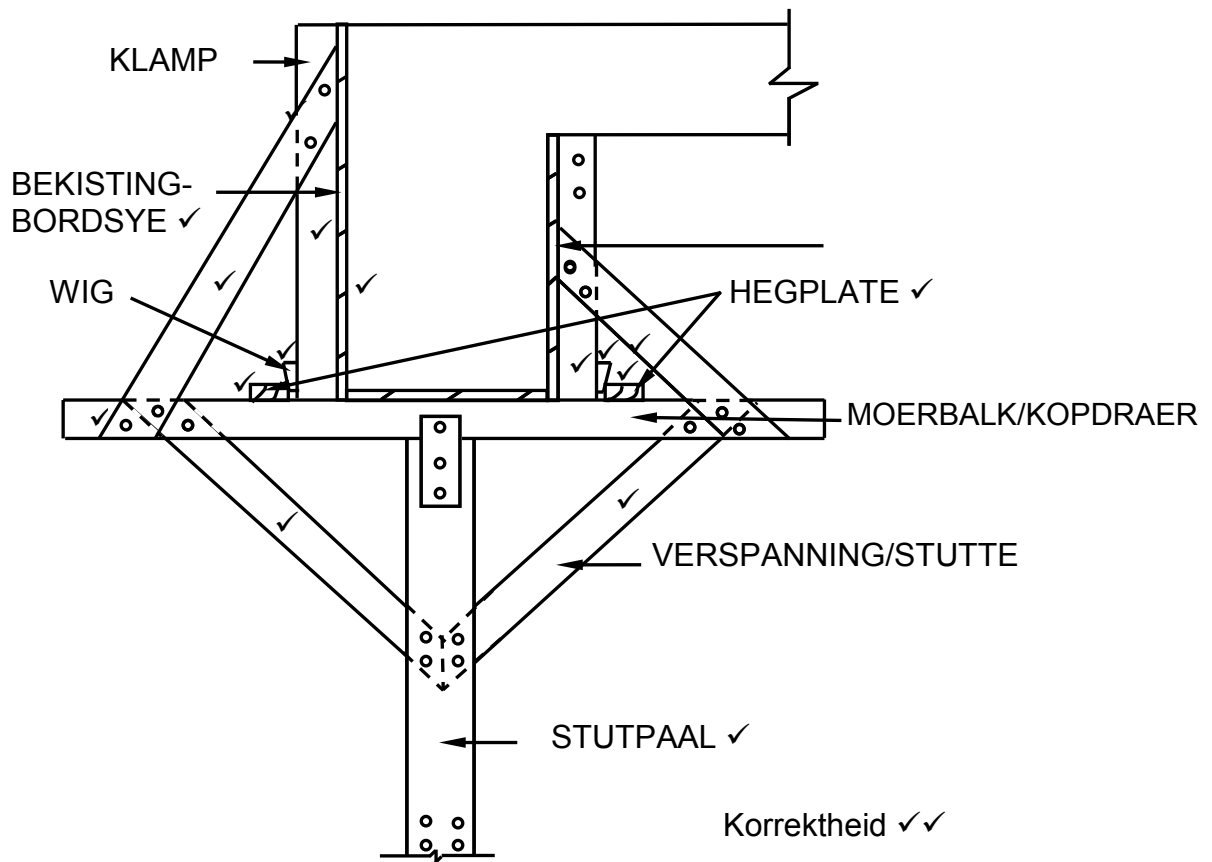
INDIEN DIE TWEDE DEEL VAN DIE ANTWOORD “SAKING” NIE GENOEM WORD NIE SAL ‘N MAKSIMUM VAN 2 PUNTE VIR DIE VRAAG TOEGEKEN WORD. (3)

4.6

- Klam sand/Sand ✓
- Skoon sand
- Grond
- Goiingsakke
- Strooi
- Houtsaagsels
- Seildoeke
- Sakstof

ENIGE EEN DIE VAN BOGENOEMDE (1)

4.7

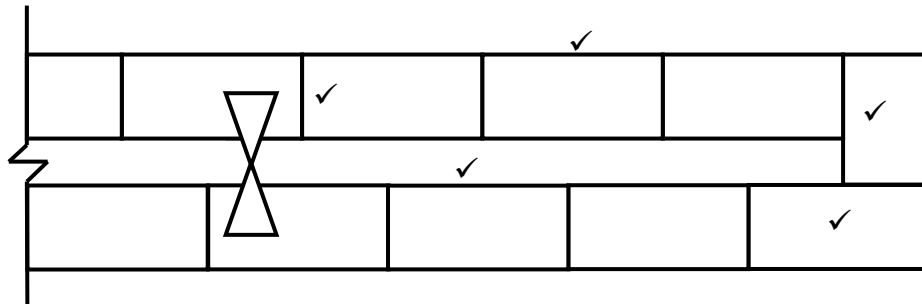
ASSESSERINGSKRITERIA	PUNT
Bekistingsbordsye	2
Klampe	2
Hegplate	2
Wiggies	2
Verspanstukke/Stutte	4
Verbinding van verspanstukke aan draer	1
Enige DRIE byskrifte	3
Korrektheid van tekening	2
TOTAAL:	18

(18)
[40]

VRAAG 5: PLEISTER EN VLAKLAAG, STEENWERK EN GRAFIKA AS KOMMUNIKASIEMIDDEL (SPESIFIEK)

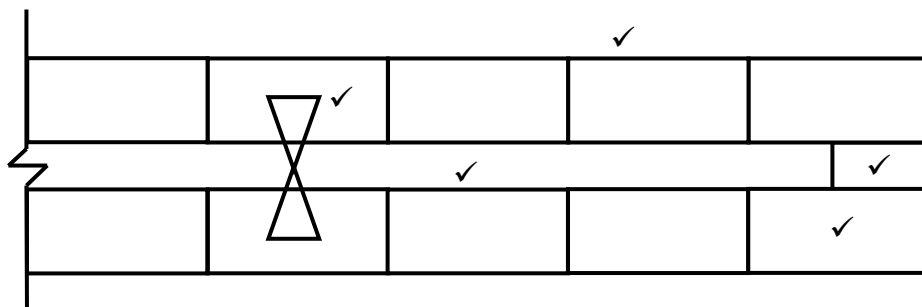
- 5.1
- Gladde afwerking ✓
  - Gegolfde oppervlak
  - Saksmeringsafwerking
  - Spatselafwerking
- ENIGE EEN VAN DIE BOGENOEMDE** (1)
- 5.2 Maak die muur deeglik nat ✓ (1)
- 5.3 Eienskappe van goeie pleister:
- Werkbaar ✓
  - Kleefbaar
  - Goeie water retensie vermoë
- ENIGE EEN VAN DIE BOGENOEMDE** (1)
- 5.4 15 mm tot 40 mm ✓ (1)
- 5.5
- 5.5.1 A- Stene/Plaveisel/Sement plaveistene ✓
B- Bedding/Sand/Sandbedding/Vlaklaag ✓
C- Basis (massa beton) ✓
D- Vogweermembraan/VWM/Plastiese laag/Vogweerlaag/VWL ✓ (4)
- 5.5.2
- Die betonskouer is te dun om homself te ondersteun. ✓
  - Daar is te min gewig om die struktuur te behou en die plaveisel in plek te hou.
  - Die verband tussen die skouer en die kanteenhede is swak.
  - Die subbasis word nie ingehou nie en sal deur grondwater uitgespoel word.
  - Swak grond voorbereiding.
- ENIGE EEN VAN BOGENOEMDE** (1)

5.6

Korrektheid ✓✓

OF

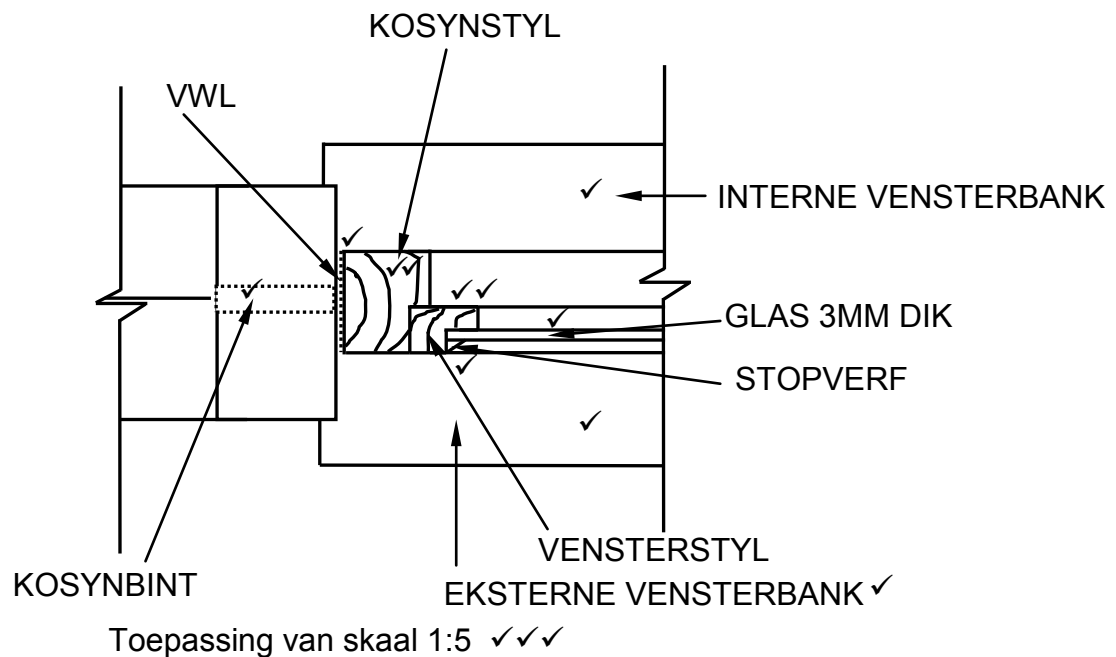

Korrektheid ✓✓

ASSESSERINGSKRITERIA	PUNT
Doodloopt	2
Binnelaag van spoumuur	1
Buitelaag van spoumuur	1
Muurbint (Enige soort)	1
Korrektheid van tekening	2
TOTAAL:	7

(7)

5.7

TEKENING NIE OP SKAAL NIE.**GEBUIK 'N MASKER OM HIERDIE VRAAG NA TE SIEN.**

ASSESSERINGSKRITERIA	PUNT
Kosynstyl: 105 mm x 70 mm	2
Vensterstyl: 60 mm x 45 mm	2
Kosynbint: 25 mm wyd	1
Glas: 3 mm dik	1
Stopverf	1
Interne vensterbank	1
Eksterne vensterbank	1
VWL	1
Enige EEN byskrif	1
Toepassing van skaal: EEN of TWEE verkeerd = 3 DRIE of VIER verkeerd = 2 VYF en meer verkeerd = 1	3
TOTAAL:	14

(14)
[30]

VRAAG 6: WAPENING IN BETON, FONDASIES, BETONVLOERE EN HOEVEELHEDE (SPESIFIEK)

- 6.1   6.1.1   D ✓ (1)
- 6.1.2   A/B ✓ (1)
- 6.1.3   C ✓ (1)
- 6.1.4   A ✓ (1)
- 6.1.5   D ✓ (1)

6.2   Heipaal fondasies:

- Moet gebruik word wanneer grondtoestande onstabiel of nie stewig genoeg is om gewone fondasies te ondersteun nie. ✓
- Fondasieheipale versprei die las na meer stabiele grond en kan gebruik word as ondergrondse of onder water ondersteuning. ✓
- Heipale verskaf stabiliteit wanneer vlot en drywende fondasies gebruik word.
- Wanneer strukture onderhewig is aan horisontale kragte weerstaan heipaal fondasie buigspanning terwyl dit steeds vertikale steun bied.
- Waar grond geneig is tot uitsetting en inkrimping volgens die vog inhoud.
- Wanneer die bobou blootgestel is aan opheffende kragte.
- Waar gronderosie moontlik is, moet heipale gebruik word om die las van die bobou te dra.

ENIGE TWEE VAN DIE BOGENOEMDE (2)

- 6.3   • Bore ✓
- Stamper ✓
- Heipaalvalhammer/Valhammer ✓
- Trokke
- Hyskrane
- ENIGE DRIE VAN DIE BOGENOEMDE** (3)

- 6.4
Staalpyp-ciassonheipale	Voorafgegote betonheipale
Staalpyp omhulsel word in die grond in gedryf met 'n valhammer en gevul met beton/in situ beton. ✓	Die hele voorafgegote heipaal word in die grond in gedryf deur gebruik te maak van 'n valhammer. ✓
- (2)

6.5 6.5.1 Rib-en-blokvloer ✓ (1)

- 6.5.2
- Laat 28 dae toe vir die verharding van die betonvloer. ✓
  - Die beton moet vogtig gehou word vir 7 dae na gieting om nabehandeling te verseker. ✓
  - Tydelike stutte kan eers verwyder word nadat die betonblad breeksterkte van 17 MPa bereik het. ✓
  - Hou by die normale tye vir die verwydering van bekisting.
  - Verseker minimum beweging op die rib-en-blokvloer na gieting.
  - Normale konstruksie aktiwiteite kan eers hervat word nadat die beton behoorlik gebind het.
  - Inspekteer vir sigbare defekte.

ENIGE DRIE VAN DIE BOGENOEMDE (3)

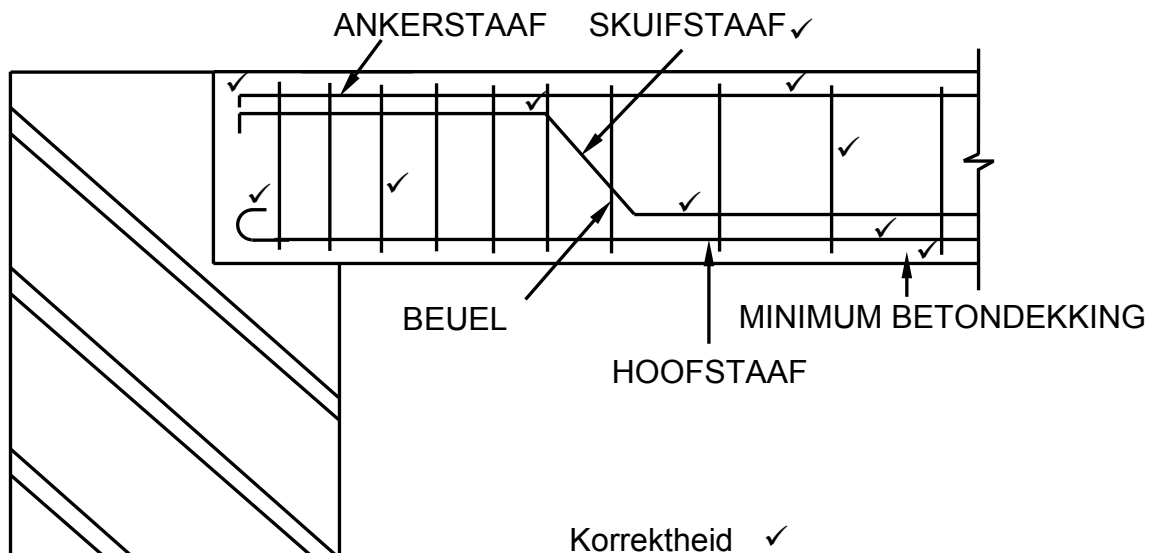
6.5.3 In-situ beton/Massa beton/Bewapende beton ✓ (1)

6.5.4 Die wydte/lengte/grootte van die beton holblok. ✓ (1)

- 6.5.5
- Die beton kan kraak. ✓
  - Die strukturele integriteit van die beton kan in die gedrang gestel word.
  - Beton/Struktuur kan inmekaar val.

ENIGE EEN VAN DIE BOGENOEMDE (1)

6.6

ASSESSERINGSKRITERIA	PUNT
Ankerstaaf	2
Skuifstaaf	2
Spasiëring van Beuels/Binders	2
Hoofstaaf	2
Min betonbedekking	1
Enige EEN byskrif	1
Korrektheid van tekening	1
TOTAAL:	11

(11)

6.7

	A	B	C	D	
6.7.1				Totale lengte van muurplaat benodig:	
	2/ ✓	<u>8,56 m</u> ✓	17,12 m ✓	Lengte van muur = 9 000 mm ✓ – 2/220 ✓ = 8 560 mm	(5)
6.7.2				GEEN EENHEID IN FINALE ANTWOORD, GEEN PUNT	
				Getal dakkappe benodig:	
				<u>Interne afmeting</u> + 1 dakkap Hartafstand	
				<u>8 560 mm</u> ✓ + 1 dakkap ✓ <u>1 070 mm</u> ✓	
				= 8 + 1 dakkap ✓	(5)
				= 9 dakappe benodig ✓	

(5)

(5)

[40]

TOTAAL: 200